

[Marianne Jelved]

Når vi taler om økonomi, er det straks vanskeliggere at se, at det også har sammenhæng med de problemer, vi taler om her.

Penge falder ikke ned fra himlen, selv om nogle lader, som om de gør det, og de økonomiske prioriteringer hænger også sammen med de globale problemer, vi taler om i dag. Men helhedssynspunktet har vanskelige vilkår både i Danmark og i det danske Folketing. Vi skal altid kæmpe os igennem tusindvis af særinteresser. Det bør Folketinget være bedre til at håndtere, også når vi diskutere andre emner end lige det, der også indeholder ordet »miljø«.

#### Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at takke ministrene for deres oplæg her i dag. Jeg synes, det er vigtigt at sige, at Brundtlandrapporten ikke skal blive en eller anden bibel, som vi går ud med og tror, at det kan løse alle verdens problemer, og at bare vi tager de fine ord dér til efterretning, har vi løst det hele. Derfor synes jeg, det er godt, at det i alle ministrenes oplæg bliver fastslået, at det drejer sig om realiteter, det drejer sig om nogle rent faktiske ting, der skal gøres.

Jeg vil gerne specielt rose miljøministeren, fordi miljøministeren har fastslået, at miljøpolitikken ikke skal stå alene, men at det er vigtigere end at komme med sit eget oplæg at lægge det ind i forbindelse med de andre politiske områder, sådan at vi kommer til at se miljøpolitikken som et led i de andre politiske foretagender.

Det er vigtigt at gøre sig klart, at der er ting, der ikke nødvendigvis har med miljøet at gøre. Eksempelvis kan man rejse spørgsmålet om ørkendannelsen, som er noget meget ubehageligt, og som jeg har haft lejlighed til at se, bl.a. i Mali. Eksperten siger, at det ikke kun er et miljøproblem, men noget, naturen faktisk har gjort gang på gang i Saharaområdet, og også at der er nogle kulturfaktorer, levevis, folks måde at reagere over for naturen på, der skal ændres for at løse nogle af disse problemer. Det er ikke kun et miljøspørgsmål; det er altså også et kulturspørgsmål.

Når man i Brundtlandrapporten gør meget ud af sulten, er det selvfølgelig rigtigt, at sulten er frygtelig og skal bekæmpes, men vi må erkende, at det ikke altid er et miljøproblem, der er skyld i sulten. Det er meget ofte et politisk problem. Det er krig, det er vold, det er under-

trykkelse, der gør, at der skabes sult i nogle områder. Nogle tænker ganske bevidst i den retning.

Derfor må nøgleordet i denne debat vel være »realisme«, der siger, at der er mange ting, der skal gøres. Det er vel også derfor, regeringen har lagt op til ikke så mange konkrete forslag, men alle disse praktiske rapporter, som skal komme i løbet af det kommende år.

Jeg vil gerne med det samme meddele, at det er grunden til, at CD ikke kan være medforlagsstillere til den dagsorden, der er foreslået, og agter at undlade at stemme til den. Det er ikke af ond vilje. Det er såmænd, fordi vi mener, det er et for tidligt tidspunkt at gøre det på. Så længe de rapporter om de praktiske ting, regeringen lover, ikke er kommet, mener vi, at denne debat vil blive flyvsk, og den vil foregå på et så abstrakt niveau, at det næsten ikke har nogen som helst idé.

Det andet, det i den sammenhæng er vigtigt at slå fast, er, at diskussionen om Brundtlandrapporten, og hvordan den skal følges op, ikke må blive til et ideologisk felttog, ikke må blive til noget, man pakker et ønske om at vælte samfundssystemet eller at ændre alle mulige faktorer ind i. Det er ikke et nyt oprør fra midten, der er i gang her. Det er det vigtigt at slå fast. Jeg synes, man en gang imellem har lidt svært ved at forstå, at det er sådan, når man bl.a. hører fru Margrete Auken.

Jeg lyttede meget til diskussionen om vækst. En af grundene til, at vi ikke er så negative over for Brundtlandrapporten, er faktisk, at der står, at man er nødt til at have en vækst. Fru Margrete Auken har ikke ret i – det kan jeg godt se at hun sidder og siger til sine naboer – at væksten defineres på en anden måde. Jeg vil gerne citere fra Brundtlandrapporten side 95:

»Det betyder i praksis en hurtigere økonomisk vækst i både industrilandene og i udviklingslandene.«

Det står der rent faktisk i Brundtlandrapporten. Så kan det ikke hjælpe noget at komme og sige, at væksten ikke har noget med økonomien at gøre. Man taler om en økonomisk vækst og ikke kun denne abstrakte, vi-kan-lide-hinanden-betere-vækst, som fru Margrete Auken talte om.

I øvrigt underbygger den vækstteori netop vores brug af EF. Det system, vi dér er inde i, ligger i meget høj grad på samme linje. Dér un-